

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๐/๒๕๕๖

วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน

สรุปข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน สรุปข้อเท็จจริงจากคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องได้ดังต่อไปนี้

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่องรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคอำนาจประชาชน ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๒/๒๕๕๒ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๒ คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ (๒๕) เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๔ อนุมัติเงินสนับสนุนพรรคอำนาจประชาชน ตามแผนงานและโครงการของพรรคอำนาจประชาชน จำนวน ๖ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑,๗๑๓,๐๐๐ บาท พรรคอำนาจประชาชนได้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนในโครงการที่ ๖ (โครงการจดหมายข่าวรายเดือน) จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแล้ว จำนวน ๓ ครั้ง รวมเป็นเงิน ๓๕๕,๒๐๐ บาท

พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี ๒๕๕๔ ตามนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินของพรรคอำนาจประชาชนดังกล่าวแล้วพบว่า หลักฐานประกอบการใช้จ่ายเงินโครงการที่ ๖ (โครงการจดหมายข่าวรายเดือน) บางฉบับมีข้อมูลไม่สมบูรณ์ จึงไม่อาจตรวจสอบได้ว่าการจัดพิมพ์เอกสารดังกล่าวตามแผนงานและโครงการที่พรรคได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจริงหรือไม่ โดยเอกสารที่ไม่สมบูรณ์ มีดังนี้

๑. สำเนาใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยห้างหุ้นส่วนจำกัด สุวรรณนิสรณ์การค้า จำนวน ๕ ฉบับ ซึ่งพรรคอำนาจประชาชนได้นำส่งเพื่อแสดงรายการใช้จ่ายเงินตามโครงการที่ ๖ ไม่ปรากฏตัวอย่างของจดหมายข่าวที่พรรคอำนาจประชาชนรายงานว่าได้จัดพิมพ์ จำนวน ๕ ครั้ง แต่อย่างไร

๒. สำเนาใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ไม่ปรากฏเลขที่ใบเสร็จรับเงินและปีที่ออกใบเสร็จดังกล่าว เนื่องจากถ่ายสำเนาเอกสารไม่ครบถ้วนทั้งฉบับ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือให้พรรคอำนาจประชาชนชี้แจงข้อเท็จจริง พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม และได้ประสานงานเพื่อขอทราบข้อเท็จจริงจากมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในกรณีดังกล่าว ซึ่งต่อมาพรรคอำนาจประชาชนและมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ ฯ ได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงดังกล่าว ดังนี้

๑. พรรคอำนาจประชาชนยืนยันว่า ไบเสรีรับเงินที่ออกโดยห้างหุ้นส่วนจำกัด สุวรรณสุสรณ์ การค้า และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่พรรคอำนาจประชาชนได้นำส่งสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งนั้นเป็นไบเสรีรับเงินค่าจัดพิมพ์จดหมายข่าวรายเดือนและค่าจัดทำวารสาร เพิ่มเติมจริงพร้อมทั้งยืนยันว่าไบเสรีรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๔

๒. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้มีหนังสือยืนยันว่า มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ ฯ ได้จัดพิมพ์วารสารดังกล่าวที่โรงพิมพ์ของฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษาจริง พร้อมทั้ง ได้แนบรายละเอียดการดำเนินการ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่พรรคอำนาจประชาชน จัดส่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองพร้อมกับรายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี ๒๕๔๔ ประกอบหนังสือ พรรคอำนาจประชาชนตามข้อ ๑ และหนังสือของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามข้อ ๒ แล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ไบส่งของและไบแจ่งหนี่ที่ออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕ และ ๔๒ รวมทั้งเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ ระบุว่า เป็นค่าพิมพ์ ค่าหนังสือ ค่าถ่ายเอกสาร ค่าไปปลิว และค่าแผ่นพับ แต่ไบส่งของและไบแจ่งหนี่ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๕๖ ระบุว่า เป็นค่าพิมพ์ในเรื่องงานกฐิน

๒. ไบส่งของหรือไบแจ่งหนี่ที่ออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, และ ๕๖ ระบุว่ามหาวิทยาลัยออกไบส่งของและไบแจ่งหนี่ ดังกล่าวเมื่อปี ๒๕๔๓ ซึ่งมีใช้เป็นประจำประมาณที่พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุน เพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในการจัดพิมพ์จดหมายข่าวดังกล่าวแต่อย่างใด โดยพรรคอำนาจประชาชน ได้เงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเพื่อจัดพิมพ์จดหมายข่าวดังกล่าวตามแผนงาน และโครงการ ปี ๒๕๔๔

เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรอบคอบ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการด้านกิจการพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติพิจารณาให้ความเห็นก่อนเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณา ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการด้านกิจการพรรคการเมืองฯ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ มีความเห็นว่า การกระทำของพรรคอำนาจประชาชนเข้าข่ายการกระทำอันเป็นความผิดฐานใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับ การสนับสนุนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นสรุปได้ดังนี้

๑. พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๔ โดยได้นำสำเนาใบเสร็จรับเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน (ไม่ปรากฏเลขที่ใบเสร็จรับเงินและปีที่ออกใบเสร็จรับเงิน) ซึ่งระบุว่าเป็นค่าพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติม ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ รวมเป็นเงิน ๔,๑๘๔ บาท เพื่อเป็นหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๔ โดยพรรคอำนาจประชาชนยืนยันว่าใบเสร็จรับเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๗๕ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวกับใบส่งของที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จัดส่งเพื่อประกอบคำชี้แจงแล้ว พบว่า ใบส่งของมีเล่มที่และเลขที่เดียวกันกับที่ระบุไว้ในใบเสร็จรับเงินออกเมื่อปี ๒๕๕๓ ซึ่งมีใช้ปีที่พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในโครงการจดหมายข่าว และพรรคอำนาจประชาชนได้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนดังกล่าวไป ประกอบกับรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๔ ของพรรคอำนาจประชาชนระบุว่า ได้ใช้จ่ายเงินตามแผนงานให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไปในโครงการจดหมายข่าวรายเดือนพรรคอำนาจประชาชน ซึ่งมีงบประมาณ ๓๕๕,๒๐๐ บาท และใช้จ่ายไป ๓๕๕,๒๐๐ บาท โดยไม่มีเงินเหลือ พร้อมทั้งสำเนาใบเสร็จรับเงินที่ออกตามใบส่งของและใบแจ้งหนี้ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในปี ๒๕๕๓ มาแสดงเป็นหลักฐานยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นค่าใช้จ่ายประจำปี ๒๕๕๔

จึงมีความเห็นว่า พรรคอำนาจประชาชนใช้จ่ายเงินจริงและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๔ ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ ซึ่งเป็นเหตุยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

๒. หัวหน้าพรรคอำนาจประชาชนอาจมีความผิดตามมาตรา ๘๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ ระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท การเรียกคืนเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามนัยมาตรา ๖๓ และการกระทำที่อาจเข้าข่ายการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

กระบวนการพิจารณาที่ผ่านมาของศาลรัฐธรรมนูญ

๑. ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องของนายทะเบียน เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๖ มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อ ๑๐ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป โดยส่งสำเนาคำร้องให้หัวหน้าพรรคอำนาจประชาชนทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายใน ๑๕ วัน นับแต่ได้รับหนังสือ (๑๐ มีนาคม ๒๕๕๖)

๒. พรรคอำนาจประชาชนส่งคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ สรุปข้อเท็จจริงได้ดังนี้

๒.๑ พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จำนวน ๖ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑,๗๑๓,๐๐๐ บาท และได้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนโครงการที่ ๖ (โครงการจดหมายข่าวรายเดือน) จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแล้ว จำนวน ๓ ครั้ง รวมเป็นเงิน ๓๕๕,๒๐๐ บาท

๒.๒ พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี ๒๕๕๔ ตามนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของพรรคอำนาจประชาชน ประจำปี ๒๕๕๔ (โครงการที่ ๖ โครงการจดหมายข่าวรายเดือน) ของคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองนั้น ในชั้นแรก คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ได้มีหนังสือมายังหัวหน้าพรรคอำนาจประชาชนเพื่อให้ชี้แจงเพิ่มเติมและจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมด้วยเหตุผลว่า พรรคอำนาจประชาชนชี้แจงยังไม่ชัดเจน และไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าพรรคได้ดำเนินการตามแผนงานโครงการหรือไม่ ซึ่งเรื่องนี้ทางพรรคอำนาจประชาชนได้ชี้แจงเพิ่มเติมและจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการตรวจสอบแล้ว ในการชี้แจงครั้งนี้พรรคได้ส่งเอกสารทั้งหลายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานให้แก่คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เพื่อทราบและตรวจสอบทั้งหมด และปรากฏว่า เมื่อทางพรรคชี้แจงไปแล้วไม่มีหนังสือจากคณะกรรมการกองทุน

เพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเข้มแข็งมาให้พรรคอำนาจประชาชนชี้แจงเพิ่มเติมอะไรอีก ต่อมา วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ พรรคอำนาจประชาชน ได้รับหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ระวังการเบิกจ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เนื่องจากนายทะเบียนพรรคการเมือง ได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยเหตุที่พรรคอำนาจประชาชนใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒

๒.๓ พรรคอำนาจประชาชนได้ตรวจสอบเหตุการณ์ความจริงและบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงแก่นแท้ความจริงทั้งหมดว่าเป็นอย่างไร ตามประเด็นต่างๆ ในคำร้องขอให้มีคำสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน จึงทราบว่าประเด็นของปัญหาอยู่ที่ใบเสร็จรับเงินฉบับเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ และฉบับเล่มที่ ๖๖๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ออกโดยมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และกระบวนการตรวจสอบทางลับของเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ตรวจสอบไปยังมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่พรรคอำนาจประชาชนให้ความจริงได้ปรากฏแก่ศาลรัฐธรรมนูญและทุกหน่วยงาน พรรคได้ดำเนินการดังนี้

- พรรคได้มีหนังสือไปยังนางสร้อยทอง สุวรรณิ ในฐานะผู้อำนวยการพรรค ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานพรรคและเกี่ยวพันในเหตุการณ์
- พรรคได้มีหนังสือไปยังนายสวงค์ พุทธิเนตร ในฐานะที่ปรึกษาพรรคอำนาจประชาชน ที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์
- พรรคได้มีหนังสือไปยังนายชนันท์ สุวรรณรัตน์ ในฐานะผู้อิงจากการถูกสอบสวนในทางลับเกี่ยวกับพรรคอำนาจประชาชน

๒.๔ ผลปรากฏว่า ทางพรรคอำนาจประชาชน ได้รับหนังสือชี้แจงความจริง รายละเอียดต่างๆ ที่เกิดขึ้น ของนางสร้อยทอง สุวรรณิ ผู้อำนวยการพรรคอำนาจประชาชน และเอกสารที่ชี้แจงจากนายสวงค์ พุทธิเนตร ที่ปรึกษาพรรคอำนาจประชาชน

๒.๕ ส่วนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในกระบวนการสอบสวนทางลับของเจ้าหน้าที่ที่ถูกส่งไปจากคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองนั้น มีขั้นตอนอย่างไร มีบุคคลใดที่เกี่ยวข้องบ้าง มีการสอบสวนกันอย่างไร มีบุคคลใดที่ยังไม่ได้ถูกสอบสวนบ้าง ตลอดทั้งข้อพิจารณาวินิจฉัยสรุปที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนทั้งหมด พรรคอำนาจประชาชนอยู่ในระหว่างการติดต่อเพื่อทราบความจริง ทั้งโดยวาจาและโดยเอกสาร เพื่อความเป็นธรรมแก่พรรคอำนาจประชาชน

๒.๖ พรรคอำนาจประชาชนขอยืนยันว่า พรรคอำนาจประชาชนได้จ่ายเงินตามความเป็นจริง และได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินในรอบปี ๒๕๕๕ เป็นไปตามความจริงทุกประการและถูกต้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ แล้ว โดยพรรคอำนาจประชาชนขอยืนยันว่า จากการพิจารณาจากคำชี้แจง และเอกสารที่รวบรวมได้มา สามารถวิเคราะห์และชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ข้อพิจารณาของนายทะเบียนตามคำร้อง ขอให้พิจารณาวินิจฉัยตั้งอยู่บนฐานข้อมูลที่ผิดพลาด คลาดเคลื่อนจากความจริง กล่าวคือ

คำร้อง ที่กล่าวว่า พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๕ โดยได้สำเนาใบเสร็จรับเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ ไม่ปรากฏเลขที่ใบเสร็จรับเงินและปีที่ออกใบเสร็จรับเงินตรงจุดนี้ไม่เป็นความจริงแต่ประการใดทั้งสิ้น พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานโดยมีใบเสร็จรับเงินได้ระบุเลขที่ใบเสร็จชัดเจน คือเลขที่ ๗ ปีที่ออกใบเสร็จชัดเจน คือปี ๒๕๕๔ และยังมีความชัดเจนทุกอย่างเช่น ยอดเงินก็ออกชัดเจน ๔,๑๘๔ บาท ตรงตามยอดเงินที่ใช้ในโครงการของพรรค ส่วนคำที่ระบุไว้ว่า “คำพิมพ์ Copy Print” ซึ่งอยู่บรรทัดที่ ๓ ของใบเสร็จรับเงิน ก็ชัดเจน คำว่า “คำพิมพ์ Copy Print” ก็คือคำพิมพ์วารสาร/จดหมายข่าว ทั้ง ๒ คำ มีความหมายอันเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ศัพท์หรือภาษาเทคนิคการพิมพ์ครั้งนี้ คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองที่พิจารณาเรื่องนี้ของพรรคก็ไม่ทราบว่าจะหมายความว่าอย่างไร คงมีความเห็นว่าเป็นคำพิมพ์อย่างอื่นไม่ใช่คำพิมพ์จดหมายข่าวของพรรคอำนาจประชาชน และใบเสร็จใบนี้ก็แสดงให้เห็นถึงการชำระเงินจากพรรคอำนาจประชาชน ไม่ใช่ของพรรคอื่นหรือบุคคลอื่น ดังปรากฏตามคำว่า “ได้รับเงินจากพรรคอำนาจประชาชน” อยู่ในบรรทัดที่ ๒ ของใบเสร็จรับเงิน และเป็นการแสดงถึงการชำระเงินในนิติกรรมสัญญาปี ๒๕๕๔ ไม่ใช่ปี ๒๕๕๓ หรือปีอื่นใด ส่วนเอกสารคำว่า “ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖” เป็นงานคนละส่วนกับการแสดงการออกใบเสร็จรับเงินที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานของพรรคอำนาจประชาชนตามโครงการแต่ประการใด แต่เจ้าหน้าที่ฝ่ายออกใบเสร็จได้นำเอางานคนละส่วน คนละกรรม คนละวาระไปลงไว้ในที่เดียวกัน คือ ใบเสร็จรับเงิน โดยไม่ได้บอกให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ตรวจสอบจุดผิดพลาดของเรื่องราวจึงเกิดขึ้นตรงนี้ ทั้งๆ ที่ เป็นคนละงานกับงานของพรรค และรายละเอียดของงานที่ปรากฏในใบส่งของก็ไม่ใช่งานของพรรคและเป็นงานคนละปีดังคำชี้แจงของนายสวงศ์ พุทธิเนตร คณะกรรมการกองทุนฯ เจ้าหน้าที่ที่ตรวจสอบ ก็จับให้มาเป็นเรื่องเดียวกันโยงเหตุการณ์ให้เป็นเหตุการณ์เดียวกันกับการออกใบเสร็จรับเงินให้แก่พรรคอำนาจประชาชน ซึ่งได้ชำระเงินและดำเนินการตามโครงการโดยสุจริต

การจัดเอาข้อมูลจากเหตุการณ์คนละอย่างมาอธิบายให้เป็นเหตุการณ์เดียวกันเป็นการพิจารณาที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากความจริง ถือเป็นความผิดพลาดของการตรวจสอบของคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง กล่าวคือ รายการที่ปรากฏในใบส่งของที่ระบุเอาไว้ในใบเสร็จรับเงินมายกขึ้นพิจารณาเป็นด้านหลักแล้วโยงคนละเรื่องให้เป็นเรื่องเดียวกันคือ ใช้ตัวใบเสร็จอ้างอิง แสดงการทำงานของพรรคอำนาจประชาชน จึงได้ข้อสรุปที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากความจริง ตามที่คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สรุปออกมาตามคำร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัยนี้ แต่ถ้าจับเอาเหตุการณ์ออกใบเสร็จรับเงินของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของทางมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้ออกให้พรรคแสดงการรับชำระเงินจากพรรค ในปี ๒๕๕๕ ยกขึ้นมาพิจารณาเป็นด้านหลักแล้ว พิจารณาตามความเป็นจริงของเหตุการณ์ คือพิจารณาโดยจับแยกออกจากเหตุการณ์ที่ปรากฏในรายละเอียดใบส่งของเล่มที่ ๑๗, ๑๘ จะพบความจริงอย่างชัดเจนว่า พรรคอำนาจประชาชนดำเนินการใช้จ่ายเงิน และรายงานการใช้จ่ายเงินถูกต้องตามปีการจ่ายเงิน ตามปีการดำเนินงานและเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ แล้ว ทุกประการ แต่เหตุของความคลาดเคลื่อนของการตรวจสอบของทุกหน่วยงาน อยู่ตรงที่ใบเสร็จรับเงินทั้ง ๒ ใบที่มีปัญหาในตัวเอง ซึ่งรายงานการประชุมของคณะกรรมการด้านกิจการพรรคการเมืองและออกเสียงประชามติ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๕ ของคำร้องของนายทะเบียนตั้งอยู่บนข้อมูลที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง จึงได้ข้อสรุปที่ผิดพลาด คลาดเคลื่อนจากความจริงที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ ความจริงที่เกิดขึ้นเป็นประการใดทางพรรคขอนำรายละเอียดการชี้แจงทั้งหลายของนางสร้อยทอง สุวรรณี และเอกสารของนายสวงศ์ พุทธิเนตร เป็นข้ออ้างอิงและโต้แย้งว่า ความจริงที่เกิดขึ้น ตลอดจนความจริงทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกันไปตามนั้นทุกประการ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่พรรคอำนาจประชาชน และให้เกิดความจริงต่างๆ ทุกประเด็น ทุกด้านได้ปรากฏขึ้นแก่ศาลรัฐธรรมนูญขอศาลได้พิจารณาประเด็นต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากคำชี้แจงของพรรคอำนาจประชาชน และพยานอื่นๆ ที่จะขอสืบให้เป็นที่น่าประจักษ์ในชั้นพิจารณาต่อไป ดังนั้น พรรคอำนาจประชาชนจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยกคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของพรรคอำนาจประชาชนไว้ในสำนวนเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖ และให้ส่งสำเนาแจ้งผู้ร้องทราบ

ผู้ร้องยื่นคำร้องลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เพื่อชี้แจงกรณีเอกสารที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า
คลาดเคลื่อน สรุปได้ดังนี้

๑. ตามที่ผู้ถูกร้องได้ส่งคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหายืนยันว่า ผู้ถูกร้องได้จ่ายเงินตามความเป็นจริง
และถูกต้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ นั้น
ผู้ร้องชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ดังนี้

(๑) กรณีที่ผู้ถูกร้องอ้างคำชี้แจงของนางสร้อยทอง สุวรรณิ ว่าใบเสร็จรับเงินเล่มที่
๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔ และใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน
๒๕๕๔ ซึ่งออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นใบเสร็จ
รับเงินของการจัดพิมพ์งานจดหมายข่าวรายเดือนของปี ๒๕๕๔ จริง แต่ปฏิเสธไม่ยอมรับเอกสาร
ใบแจ้งหนี้และใบส่งของ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒
ที่ออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เนื่องจากว่าการจ้าง
การพิมพ์จดหมายข่าวที่ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๔
ได้ชำระเป็นเงินสด ดังนั้น จึงไม่มีแจ้งหนี้ และใบส่งของเล่มที่ ๑๗ และเล่มที่ ๑๘ ดังกล่าวข้างต้น
แต่อย่างใด แต่เป็นการจัดทำเอกสารขึ้นโดยความเข้าใจผิดของเจ้าหน้าที่ของสำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี นั้นผู้ร้องชี้แจงว่า คำชี้แจงของผู้ถูกร้องดังกล่าวข้างต้นเป็นคำชี้แจง
ที่ไม่เป็นไปตามความเป็นจริงตามหลักฐานของทางราชการ กล่าวคือ

(๑.๑) ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ จำนวน ๔,๑๘๔ บาท ซึ่งเป็นยอดเงินรวม
ตรงกับใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ โดยมีข้อความสอดคล้องกับ
รายละเอียดที่ระบุในใบเสร็จรับเงิน และใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๖๖๕๑ ระบุว่า “ค่าพิมพ์ Copy Print”
(ค่าพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติม) ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ จำนวนเงิน
๑๓,๓๔๐ บาท มียอดเงินรวมตรงกับเอกสารใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑
และ ๖๒ ที่ใบเสร็จรับเงินอ้างถึงด้วย ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าการจัดพิมพ์จดหมายข่าวตาม
ใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ และเล่มที่ ๖๖๕๑ เป็นการจัดพิมพ์เอกสารคนละงานกับใบส่งของและ
ใบแจ้งหนี้เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ จึงเป็น
คำชี้แจงที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง

(๑.๒) เมื่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือสอบถาม นายชนันท์ สุวรรณรัตน์ ซึ่งมีตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ได้ขอเท็จจริงว่า นายสวงค์ พุทธิเนตร ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้ดำเนินการแทนพรรคอำนาจประชาชนในการว่าจ้างพิมพ์เอกสารของพรรค โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการปฏิบัติตามลำดับคือ จัดทำทะเบียนรับงานพิมพ์ เมื่อพิมพ์งานเสร็จ เรียบร้อยก็ส่งของโดยมีใบส่งของเล่มที่ ๑๗ และ ๑๘ และรับเงินตามใบเสร็จที่ออกให้โดยฝ่ายการเงิน ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ และใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ตามลำดับ โดยรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะงาน จำนวน และขนาดพิมพ์แต่ละครั้ง ปรากฏตามหนังสือที่ ทม ๑๒๒๒.๐๒/๕๑๘ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ และยืนยันตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ ปี ๒๕๕๓ แล้ว พรรคอำนาจประชาชนยังไม่ได้จ่ายเงิน จึงทวงถามด้วยวาจาและเป็นหนังสือ และต่อมาพรรคอำนาจ ประชาชนได้ชำระหนี้ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้อง กล่าวอ้างการจัดพิมพ์งานตามใบเสร็จรับเงินเลขที่ ๖๓๕๗ เป็นการจัดพิมพ์งานของปี ๒๕๕๔ และ ชำระเป็นเงินสด จึงไม่มีใบส่งของและใบแจ้งหนี้ นั้น ผู้ร้องเห็นว่าเป็นคำชี้แจงที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง

(๑.๓) กรณีที่ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงโดยอ้างถึงเอกสารชี้แจงเพิ่มเติมที่อ้างคำชี้แจงของ นางจารึก สิมะประเสริฐ และนายชนันท์ สุวรรณรัตน์ เป็นเพียงการกล่าวอ้างโดยปฏิเสธลอยไม่มีหลักฐาน ประกอบคำชี้แจง และไม่มีข้อความใดที่แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าบุคคลทั้งสองดังกล่าวยอมรับหรือ ปฏิเสธ รายละเอียดของรายการที่ปรากฏในเอกสารใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ และเล่มที่ ๖๖๕๑ รวมทั้งใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔ ๖๑, ๖๒ ที่ออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี อีกทั้งยัง เป็นการอ้างคำชี้แจงของนายชนันท์ สุวรรณรัตน์ ที่ขัดแย้งกับการชี้แจงต่อเจ้าหน้าที่สอบสวนของ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๑.๔) สำเนาใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๑๗ ที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างประกอบ คำชี้แจง ปรากฏรายละเอียดของเอกสารไม่ตรงกับสำเนาใบเสร็จรับเงินที่รับรองความถูกต้องโดย ผู้อำนวยการหน่วยการเงินและบัญชีของสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กล่าวคือ มีเลขและเล่มที่ใบเสร็จรับเงินตรงกัน แต่รายละเอียดเกี่ยวกับวันที่ และข้อความระบุการ จัดพิมพ์งานไม่ตรงกันกล่าวคือ ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๗ ที่ผู้ถูกร้องอ้างส่งประกอบ

คำชี้แจงระบุ “วันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔” และ คำพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติม แต่ใบเสร็จรับเงิน ซึ่งผู้ร้องได้มาจากสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยตรง ระบุ “วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔” และคำพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติม จึงเป็นพยานหลักฐานประกอบที่ไม่มีน้ำหนักเพียงพอให้รับฟังได้

(๑.๕) หนังสือชี้แจงที่ผู้ร้องอ้างส่งพร้อมคำชี้แจงดังกล่าวจึงเป็นเพียงเอกสารที่กล่าวอ้างและจัดทำขึ้น ณ ที่ทำการของผู้ถูกร้องเพียงฝ่ายเดียว เนื่องจากไม่ปรากฏมีการลงลายมือชื่อเป็นลายลักษณ์อักษรยืนยันบันทึกถ้อยคำจากนางจารึก สิมะประเสริฐ และนายชนันท์ สุวรรณรัตน์ ในบันทึกฉบับนี้แต่อย่างใด เอกสารดังกล่าวจึงไม่สามารถรับฟังได้

(๒) กรณีที่ผู้ถูกร้องอ้างคำชี้แจงของนายสวงศ์ พุทธิเนตร ตำแหน่งที่ปรึกษาพรรค โดยมีสาระสำคัญว่านายสวงศ์ ฯ ยอมรับผิดว่ารายการจัดพิมพ์งานที่ปรากฏตามใบส่งของและแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ นั้น เป็นการจัดพิมพ์งานส่วนตัวของนายสวงศ์ ฯ เอง โดยไม่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดทำวารสารจดหมายข่าวพรรคอำนาจประชาชน ในโครงการที่ขอรับการสนับสนุนโดยรัฐแต่อย่างใด และงานเป็นคนละส่วนกันไม่มีความเกี่ยวข้องกันเลย

ผู้ร้องเห็นว่า จำนวนเงินตามใบเสร็จรับเงินตรงกับจำนวนเงินตามใบแจ้งหนี้ที่ระบุไว้ในใบเสร็จรับเงิน ประกอบกับข้อความที่ปรากฏในใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๖๓๕๗ ระบุคำพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติม ตามใบส่งของที่ ๑๗/๔๒, ๒๕, ๕๖ และข้อความในใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ระบุว่า เป็นคำพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติม ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๘/๔๔, ๕๔, ๖๑, ๖๒ ก็ระบุสอดคล้องและรับกัน ดังนั้นการที่ผู้ถูกร้องชี้แจงว่าการจัดพิมพ์งานโดยการจ่ายเงินสด ทำให้ไม่มีใบส่งของและใบแจ้งหนี้ จึงเป็นคำชี้แจงที่ขัดแย้งกันเอง

(๓) กรณีที่นายสวงศ์ ฯ ชี้แจงว่ารายการที่ปรากฏในใบส่งของและใบแจ้งหนี้เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ เป็นการจ้างมหาวิทยาลัยจัดพิมพ์เป็นการส่วนตัว ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดทำวารสารจดหมายข่าวของพรรคอำนาจประชาชน ผู้ร้องชี้แจงว่าเป็นคำชี้แจงที่ไม่มีเหตุผลยืนยันได้ชัดเจนว่าถ้าชื่อผู้สั่งพิมพ์งานปรากฏในใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เป็นชื่อนายสวงศ์ ฯ แล้ว เป็นการที่นายสวงศ์ ฯ พิมพ์งานส่วนตัว โดยมีได้เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมายจากพรรคให้จัดพิมพ์ เนื่องจากในใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๖๑ และ ๖๒ ระบุในรายการ

ชัดเจนว่าเป็นการจัดพิมพ์งานจดหมายข่าวพรรคอำนาจประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ ระบุว่าได้รับเงินจากคุณสวงศ์ พุทธิเนตร (พรรคอำนาจประชาชน) ค่าพิมพ์วารสารพรรคเพิ่มเติม ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๕, ๖๑, ๖๒ จำนวนเงิน ๑๓,๓๕๐ บาท ดังนั้นคำชี้แจงในประเด็นนี้จึงขัดแย้งกันเอง อย่างไรก็ตามแม้ว่านายสวงศ์ ฯ จะอ้างว่าเป็นการจัดพิมพ์งานส่วนตัวของนายสวงศ์ ฯ โดยไม่เกี่ยวกับพรรคอำนาจประชาชนก็ตาม แต่ผู้ถูกร้องก็หาอาจพ้นจากความรับผิดชอบใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากการให้ถ้อยคำที่ปรากฏในหนังสือที่พิเศษ/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ นางสร้อยทอง พุทธิเนตร (สุวรรณี) ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการพรรคอำนาจประชาชน ได้ยอมรับว่าเป็นผู้ติดต่อกับนายสวงศ์ พุทธิเนตร ในฐานะที่ปรึกษาพรรคอำนาจประชาชน เพื่อติดต่อจัดพิมพ์/สั่งจ้างพิมพ์วารสาร/จดหมายข่าวพรรค ฉบับเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ จำนวน ๑,๓๗๔ ฉบับ เป็นเงิน ๔,๑๘๔ บาท และเดือนกันยายน จำนวน ๔,๔๕๗ ฉบับเป็นเงิน ๑๓,๓๕๐ บาท ประจำปี ๒๕๕๔ ดังนั้นการกระทำของนายสวงศ์ ฯ จึงเป็นการกระทำเสมือนตัวแทนรับมอบอำนาจจากพรรคในการติดต่อประสานงานการจัดพิมพ์จดหมายข่าวรายเดือนของพรรคอำนาจประชาชน ประกอบกับในหนังสือฉบับดังกล่าว นายสวงศ์ ฯ ได้ยอมรับว่า เคยได้รับมอบหมายให้ประสานกับฝ่ายโรงพิมพ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อจัดพิมพ์วารสารจดหมายข่าวพรรคอำนาจประชาชน ต้นฉบับเดือนเมษายน จำนวน ๕ ชุด และต้นฉบับเดือนพฤษภาคม จำนวน ๕ ชุดมาก่อนแล้ว ดังนั้นการที่ผู้ถูกร้องพยายามแสดงให้เห็นว่า รายการที่ระบุในใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔ ๕๕, ๖๑ และ ๖๒ เป็นการกระทำในนามส่วนตัวของนายสวงศ์ ฯ ผู้ถูกร้องไม่ต้องร่วมรับผิดชอบนั้น มิได้ เนื่องจากก่อนที่ผู้ถูกร้องจะรายงานการใช้จ่ายเงินตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และส่งเอกสารประกอบการรายงานยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น ผู้ถูกร้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของเอกสารและการจัดทำรายงานตามมาตรา ๖๒ ก่อนที่จะยื่นต่อผู้ร้อง ซึ่งถ้าปรากฏมีความเสียหายอย่างใดเกิดขึ้นแล้ว ผู้ถูกร้องจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น

ศาลรัฐธรรมนูญได้ประชุมพิจารณาคำร้องของผู้ร้องในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ มีมติให้รับคำร้องของผู้ร้อง ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ รวมไว้ในสำนวน พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องนี้ให้หัวหน้าพรรคอำนาจประชาชน (ผู้ถูกร้อง) เพื่อทราบ สำหรับประเด็นปัญหาข้อเท็จจริงที่คู่กรณี

อ้างหลักฐานเอกสารไม่ตรงกัน นั้น ศาลรัฐธรรมนูญอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ ให้มีหนังสือเรียกสำเนาเอกสารดังกล่าวจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พร้อมให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรับรองสำเนาถูกต้อง

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ ทม ๑๒๐๑/๕๐๗๐๘ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ขอส่งเอกสารตามที่ศาลเรียกพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง รวม ๔ ฉบับ คือ ใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๗, เล่มที่ ๖๖๕๑ เลขที่ ๒, ใบส่งของ และใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ พรรคอำนาจประชาชน (ผู้ถูกร้อง) ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ สรุปได้ว่า

๑. ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ได้มีหนังสือถึงนายชนันท์ สุวรรณรัตน์ เพื่อให้ชี้แจงรายละเอียดและส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ผู้ถูกร้องกรณีที่ว่า พรรคได้ก่อหนี้ผูกพันกับฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในปี ๒๕๕๓ รวมทั้งมีการแจ้งหนี้ให้ผู้ถูกร้องทราบแล้วนั้น แต่นายชนันท์ ๑ ไม่ได้ส่งเอกสารดังกล่าว ผู้ถูกร้องจึงได้นำเรียนต่อศาลรัฐธรรมนูญตามความจริงของการดำเนินงานของผู้ถูกร้องไม่ได้สร้างเรื่องเท็จแต่อย่างใด

๒. ความเห็นของผู้ร้องที่ถือเอาข้อสรุปของนายชนันท์ ๑ มาใช้ในการพิจารณาว่า นายสงวงศ์ พุทธิเนตร ได้ดำเนินการแทนพรรคอำนาจประชาชนนั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่า ผู้ร้องและนายชนันท์ ๑ ควรสอบถามทางพรรคเสียก่อน เพื่อเข้าใจได้ถูกต้องตรงกัน

๓. ผู้ถูกร้องได้สอบพยานบุคคล คือ นางสาวร็อยทอง สุวรรณณี (พุทธิเนตร) ในฐานะผู้อำนวยการพรรค และนายสงวงศ์ พุทธิเนตร ในฐานะที่ปรึกษาพรรค และเห็นว่าเป็นคำยืนยันของผู้ปฏิบัติงานที่รับฟังได้ การที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าคำชี้แจงของนายสงวงศ์ ๑ ไม่เป็นความจริง ผู้ถูกร้องเห็นว่านายสงวงศ์ ๑ อยู่ในสถานะที่ปรึกษาพรรค และเป็นข้าราชการระดับ ๕ ทำงานในฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา ย่อมอยู่ในฐานะเป็นกลางและให้การตรงตามความเป็นจริง ผู้ถูกร้องจึงยืนยันตามคำให้การของนายสงวงศ์ ๑ โดยสุจริตใจ

๔. สำหรับการกระทำส่วนตัวของนายสงวงศ์ ๑ ที่ผู้ร้องอ้างว่า ผู้ถูกร้องหาพยานรับผิดชอบตามมาตรา ๖๒ ไม่ นั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่า มาตรการในการลงโทษพรรคการเมืองซึ่งเป็นนิติบุคคลกับการกระทำส่วนตัว ต้องแยกออกจากกันให้ชัดเจน เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติต่อพรรคการเมืองต่อไป

ประเด็นการวินิจฉัย

กรณีที่พรรคอำนาจประชาชน ไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ มีเหตุให้ยุบพรรคอำนาจประชาชน ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๖๒ “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป”

มาตรา ๖๕ “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนเมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

กรณีที่นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เป็นกรณีที่นายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นว่า พรรคอำนาจประชาชนไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ ดังนั้น จึงมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญ

จะต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า พรรคอำนาจประชาชนได้ใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๔๔ เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ อันเป็นเหตุยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๔๔ ต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยได้นำสำเนาใบเสร็จรับเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ ซึ่งระบุว่า เป็นค่าพิมพ์วารสารเพิ่มเติมตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ รวมเป็นเงิน ๔,๑๘๔ บาท เพื่อเป็นหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๔๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวกับใบส่งของ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีแล้ว พบว่า ใบส่งของที่มีเล่มที่และเลขที่เดียวกันกับที่ระบุไว้ในใบเสร็จรับเงินดังกล่าวออกเมื่อปี ๒๕๔๓ ซึ่งไม่ใช่ปีที่พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ในโครงการจดหมายข่าว (โครงการจดหมายข่าวฯ ได้รับเงินสนับสนุนในปี ๒๕๔๔) จากการตรวจสอบเอกสารสำเนาใบเสร็จรับเงินและสำเนาใบส่งของ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้ส่งมาตามหนังสือเรียกเอกสารของศาลรัฐธรรมนูญ ปรากฏว่า สำเนาใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๖๓๕๗ เล่มที่ ๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ ซึ่งระบุว่าได้รับเงินจากพรรคอำนาจประชาชน ตามใบส่งของ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕ , ๔๒ , ๕๖ รวม ๔,๑๘๔ บาท และปรากฏตามสำเนาใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕ และ ๔๒ ออกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๓

จึงเป็นกรณีที่พรรคอำนาจประชาชนได้ดำเนินการตามโครงการจดหมายข่าวรายเดือน ในปี ๒๕๔๓ ซึ่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้ออกใบเสร็จรับเงิน เลขที่ ๖๓๕๗ เล่มที่ ๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ เนื่องจากพรรคอำนาจประชาชนค้างจ่ายปี ๒๕๔๓ และพรรคอำนาจประชาชนนำเอาสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวมาเป็นหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๔๔ ดังนั้น การที่พรรคอำนาจประชาชนนำสำเนาใบเสร็จรับเงินซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการในรอบปี ๒๕๔๓ มาเป็นหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๔๔ จึงเป็นกรณีที่พรรคอำนาจประชาชนมิได้ใช้จ่ายเงินสนับสนุนและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่พรรคการเมืองไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ อันเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงอาศัยมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้ยุบพรรคอำนาจประชาชน

นายผัน จันทรปาน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ